

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การศึกษายุคใหม่ต้องพัฒนาคนให้มีความสามารถใช้ข้อมูลข่าวสารเป็น สามารถพัฒนาให้เป็นกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้ การศึกษาต้องเตรียมคนให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์โดยมีความสามารถควบคุมภาวะวิกฤตเศรษฐกิจได้ การศึกษาจะต้องบรรลุเป้าหมายในการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์การแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศไทยให้สามารถเข้าสู่การแข่งขันกับนานาชาติได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 5)

สิ่งสำคัญมากประการหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ทันเหตุการณ์โลก คือความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะที่เป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม สื่อมวลชน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศต่าง ๆ แม้ทางด้านการศึกษา ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เกือบทุกแขนง เนื่องจากตำราวิชาการชั้นสูงส่วนใหญ่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือนำไปประกอบอาชีพ นักเรียนจำเป็นต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในทุกระดับชั้น แต่เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วปรากฏว่า ยังอยู่ในระดับต่ำมากและนักเรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร หรือทำธุรกรรมต่าง ๆ กับนานาชาติได้อย่างเป็นสากล เหมือนกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้ง ๆ ที่ได้เรียนวิชานี้มาทุกระดับชั้นจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (กรมวิชาการ, 2544 ก, หน้า 5) ทั้ง ๆ ที่หลักสูตรการศึกษารายวิชาภาษาต่างประเทศได้กำหนดมาตรฐานไว้อย่างชัดเจนว่า นักเรียนเข้าใจและตีความการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศทั้งการพูดและการเขียนในหัวข้อที่หลากหลาย สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้โดยตรงระหว่างบุคคลเพื่อการสังสรรค์ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็นและการแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์ สามารถนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียนที่ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและแสดงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับแนวคิดของวัฒนธรรม

และความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับแนวคิดทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เสริมและแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นเพิ่มเติม รวมทั้งรู้ข้อมูลและจดจำแ่งคิดที่ปรากฏเด่นชัด โดยอาศัยทั้งภาษาและวัฒนธรรม สามารถใช้ภาษาได้ทั้งภายในและนอกบริบทโรงเรียน รวมทั้งใช้ภาษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ขยายความรู้และความเพลิดเพลิน เป็นผู้เรียนผู้รู้ตลอดชีวิต สามารถสำรวจตัวเองและเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพซึ่งใช้ภาษาเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2544 ก, หน้า 6)

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ (กรมวิชาการ, 2544 ก หน้า 19) สถานศึกษาต้องจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน (กรมวิชาการ, 2544 ก, หน้า 1) ดังนั้นจึงถือเป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น และนักเรียนทุกคนต้องเรียนภาษาอังกฤษ

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย บุคลิกภาพ และลักษณะประชากรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่ศึกษาเฉพาะด้านพุทธิพิสัยอย่างเดียว เช่น สปาร์ค และแกน โซว์ (Sparks & Ganschow, 1995, p. 638) ได้เปรียบเทียบผู้เรียนภาษาต่างประเทศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับสูง พบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความสามารถทางด้านภาษาและความถนัดต่ำกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการ์ดเนอร์ และแมคอินไต่ย์ (Gardner & MacIntyre, 1993) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษากับความวิตกกังวล พบว่า ความวิตกกังวลต่อภาษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

แอนโทนี, ฟิลลิปส์ และคริสติน (Anthony, Phillips & Christine, 2000) ได้ศึกษาตัวแปรกรณด้านพุทธิปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และลักษณะประชากรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ พบว่า ด้านพุทธิปัญญา ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย และตัวแปรความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ด้านอารมณ์ ตัวแปรความวิตกกังวล และตัวแปรการรับรู้ความสามารถทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ส่วนตัวแปรการรับรู้ความสามารถทางสติปัญญามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านบุคลิกภาพ ตัวแปรการเรียนแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และตัวแปรการเรียนแบบอิสระมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านลักษณะประชากร ตัวแปรเพศ และตัวแปร

จำนวนวิชาภาษาต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากรายงานการติดตามและประเมินผลคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ปรากฏว่า ในเขตการศึกษา 12 มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ยร้อยละ 47.23 ซึ่งยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ และคะแนน GAT ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลี่ยร้อยละ 46.57 (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 25) นอกจากนี้การเรียนรู้อ ภาษาต่างประเทศ ยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษใน การติดต่อสื่อสาร และการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคนวัตกรรม (กรมวิชาการ, 2544 ข, หน้า 1)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับตัวแปรใดบ้าง และ ตัวแปรใดสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มา เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับตัวแปรด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย บุคลิกภาพ และลักษณะประชากร
2. เพื่อสร้างสมการการถดถอยพหุคูณ ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยตัวแปรด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย บุคลิกภาพ และลักษณะประชากร

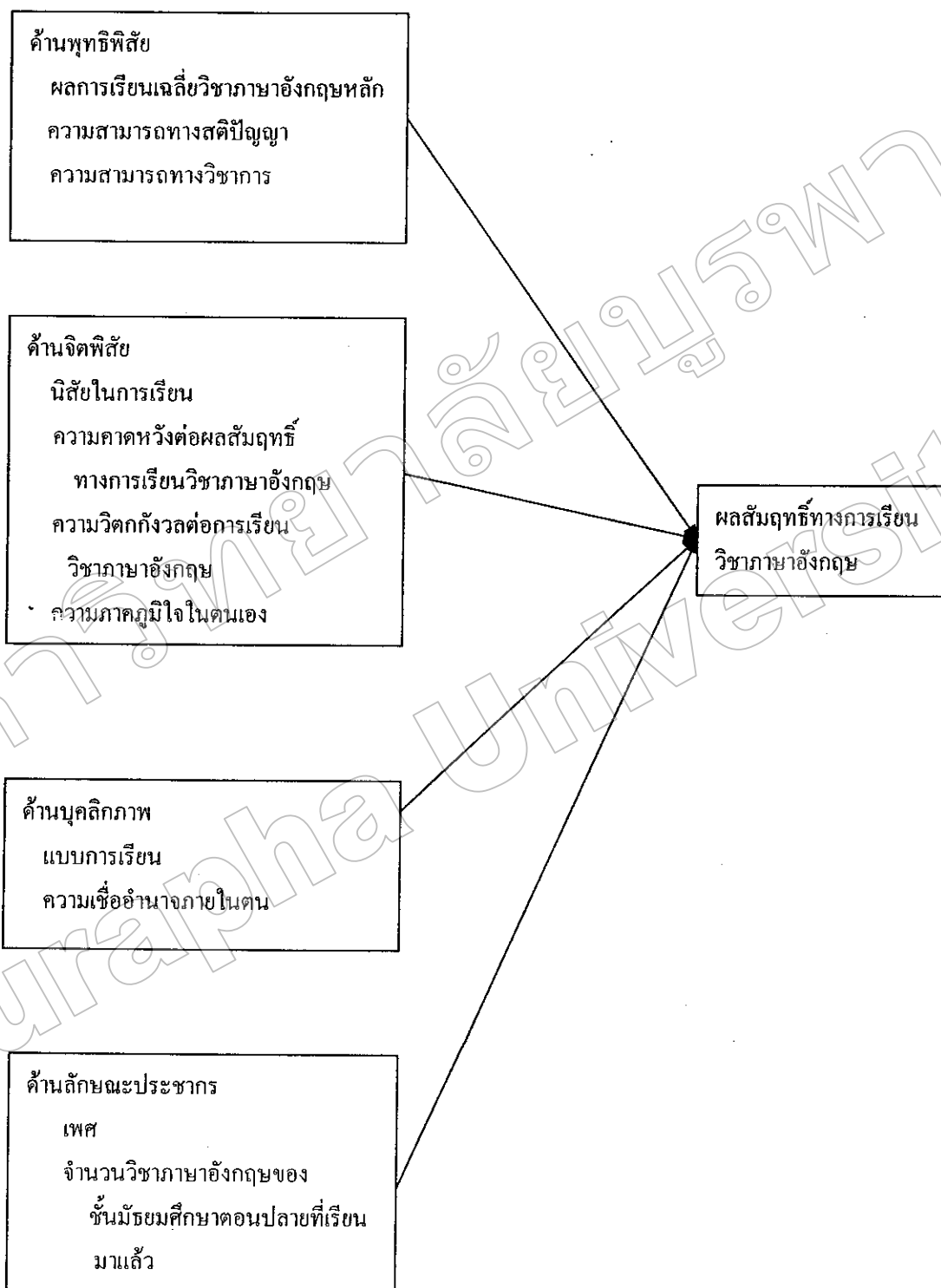
สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาความสามารถในการทำนายของตัวแปรด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย บุคลิกภาพ และ ลักษณะประชากรต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการเรียนรู้อ ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2544 ข, หน้า 1) ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานไว้อย่างชัดเจนว่า นักเรียนจะเข้าใจและตีความการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศทั้งการพูดและการเขียนในหัวข้อที่ หลากหลาย สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ และได้คัดเลือกตัวแปรในการวิจัยตาม ผลงานวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ แอน โธนี ฟิลลิปส์ และคริสติน (Anthony, Phillips & Christine, 2000) ที่ได้ศึกษาตัวพยากรณ์ด้านพุทธิปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และลักษณะประชากรต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัยทางตอนใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ด้านพุทธิปัญญา ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย และตัวแปรความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ด้านอารมณ์ ตัวแปรความวิตกกังวล และตัวแปรการรับรู้ความสามารถทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ส่วนตัวแปรการรับรู้ความสามารถทางสติปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านบุคลิกภาพ ตัวแปรการเรียนแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และตัวแปรการเรียนแบบอิสระมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และด้านลักษณะประชากร ตัวแปรเพศ และตัวแปรจำนวนวิชาภาษาต่างประเทศที่เรียนมาแล้ว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย บุคลิกภาพ และลักษณะประชากร
2. ตัวแปรด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย บุคลิกภาพ และลักษณะประชากร สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ หรือผู้เกี่ยวข้องนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ นักการศึกษานำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา นักเรียนในด้านการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตภาคตะวันออก จำนวน 22,426 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตภาคตะวันออก จำนวน 400 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย
 - ตัวแปรทำนาย จำนวน 11 ตัวแปร ได้แก่
 - ตัวแปรด้านพุทธิพิสัย
 1. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษหลัก
 2. ความสามารถทางสติปัญญา
 3. ความสามารถทางวิชาการ
 - ตัวแปรด้านจิตพิสัย
 4. นิสัยในการเรียน
 5. ความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
 6. ความวิตกกังวลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
 7. ความภาคภูมิใจในตนเอง
 - ตัวแปรด้านบุคลิกภาพ
 8. แบบการเรียน
 9. ความเชื่ออำนาจภายในตน
 - ตัวแปรด้านลักษณะประชากร
 10. เพศ
 11. จำนวนวิชาภาษาอังกฤษของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนมาแล้ว

ตัวแปรเกณฑ์ 1 ตัว คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (English Learning Achievement) หมายถึง การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของผู้เรียนหลังจากได้ผ่านกิจกรรม กระบวนการเรียน การสอนมาแล้ว ซึ่งวัดได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน (GAT) ของผลการสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ (English Grade Point Average) หมายถึง ผลการเรียน เฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษหลักของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ความสามารถทางสติปัญญา (Intellectual Ability) หมายถึง ระดับความสามารถของ สมอ่งที่มีอยู่ในตัวของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้ การฝึกฝน และประสบการณ์ต่าง ๆ ในด้าน ความจำ การคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งวัดได้จากแบบวัดที่ได้ปรับปรุงมาจาก ไพรวรรณ จิราลิต (2545) ซึ่งสร้างจากทฤษฎี Primary Mental Ability ของเทอร์สโตน (ลัวัน สายยศ, 2541, หน้า 43-46) 7 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถด้านภาษา หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับความเข้าใจในภาษาและ การสื่อสารทั่ว ๆ ไป ความสามารถในการรู้ความหมายของคำ หรือศัพท์ต่าง ๆ สามารถจับใจ ความของเรื่องราว การพูด คำสนทนาได้อย่างดี และสามารถอ่าน จับใจความ แปลความ ตีความ และวิเคราะห์ความสำคัญของข้อความ
2. ความสามารถทางด้านตัวเลข หมายถึง ความคล่องแคล่วในการบวก ลบ คูณ หาร ได้อย่างดี มีความสามารถในการคิดคำนวณหาความสัมพันธ์ของจำนวนและปริมาณ
3. ความสามารถด้านเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการหาเหตุผลค้นคว้าหา ความสำคัญ ความสัมพันธ์ หลักการทั้งหลายที่สร้างกฎหรือทฤษฎี
4. ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นมิติต่าง ๆ เช่น ความสั้น ยาว ไกล ใกล้ รูปร่าง ทิศทาง และพื้นที่ หรือทรวดทรงที่มีขนาดและปริมาณแตกต่างกัน เป็นต้น
5. ความสามารถด้านการรับรู้ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดของ สิ่งที่ได้พบเห็น ความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างระหว่างสิ่งของต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและถูกต้อง
6. ความสามารถด้านความจำ หมายถึง ความทรงจำแบบการท่องจำ หรือจำโดยอาศัย สิ่งสัมพันธ์ได้

7. ความสามารถด้านความคล่องแคล่วในการใช้คำ หมายถึง ความสามารถที่จะใช้คำได้มากในเวลาจำกัด

ความสามารถทางวิชาการ (Scholastic Competence) หมายถึง การที่ตนเองมีความมั่นใจในความสามารถ ทำให้มีแรงจูงใจ ทำให้เกิดความพยายามเรียนรู้ และทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น โดยไม่ย่อท้อ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น วัดได้จากคะแนนความถนัดทางการเรียน (SAT) ของผลการสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

นิสัยในการเรียน (Study Habit) หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมการเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ และการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ ซึ่งวัดได้จากแบบสำรวจที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก เสวย สิงโตสี (2544) ซึ่งได้นำมาจากแบบสำรวจลักษณะนิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียน (SSHA) ของบราวน์ และโฮลท์แมน (Brown & Holtyman, 1964, p. 278)

ความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ (Expectation of English Learning Achievement) หมายถึง การประเมินคุณค่าของบุคคลหรือตนเอง โดยใช้ความคาดหวังเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งวัดได้จากมาตรวัดที่ได้ปรับปรุงมาจาก กรรณิการ์ จิตต์บรรเทา (2539)

ความวิตกกังวลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (English Anxiety) หมายถึง ความไม่สบายใจต่อสภาพที่กำลังเผชิญอยู่ ความกดดัน ความรู้สึกตึงเครียด ความกลัวอย่างต่อเนื่อง ว่ารุ่นสับสน หงุดหงิด หัวนเกรงต่อผลที่จะเกิดขึ้นจากการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และรู้สึกว่า จะเรียนภาษาอังกฤษไม่ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งวัดได้จากมาตรวัดที่ได้ปรับปรุงมาจาก พัสวี ดินตบุตร (2541) ได้สร้างขึ้นตามแนวคิดของ ไอดา (Aida, 1994, pp. 159-162)

ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem) หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีความสามารถ มีประโยชน์ มีคุณค่า ขอมรับตนเอง และรู้สึกได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนเอง และสังคม ซึ่งวัดได้จากมาตรวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก สุกัญญา มหัทธนานันท์ (2544)

แบบการเรียนรู้ (Learning Style) หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการเรียนที่แต่ละคนใช้ศึกษาหาข้อมูลและจัดการกับข้อมูลในการเรียนซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ เสียง ซึ่งบางคนชอบบรรยากาศที่เงียบสงบ หรือบางคนชอบฟังเสียงเพลงเบาๆ หรือ บางคนทนต่อเสียงรบกวนได้ สำหรับแสงนั้นบางคนอาจชอบแสงสว่างมาก ๆ แต่บางคนเรียนได้ดีภายใต้แสงสว่างสลัว ๆ ส่วนอุณหภูมินั้น

ในสภาพที่ค่อนข้างหนาว หรืออากาศอบอุ่น ในสภาพห้องเรียนที่บางคนชอบนั่งเก้าอี้ที่ปรับเอนสบาย แต่บางคนก็ชอบนั่งโต๊ะเก้าอี้ที่จัดไว้สำหรับหลาย ๆ คน เป็นต้น

2. ด้านอารมณ์ ได้แก่ แรงจูงใจ อาจเป็นแรงจูงใจภายนอก เช่น ได้รับรางวัล คำชมเชย และสนองความต้องการของพ่อแม่ หรือบางคนเรียนเพราะแรงจูงใจ บางคนเรียนด้วยความเพียรพยายาม มานะบากบั่น ขณะที่บางคนขาดความเพียร และมีความอดทนน้อย ส่วนความรับผิดชอบบางคนมีความรับผิดชอบสูง แต่บางคนขาดความรับผิดชอบ ชอบทำตามคำสั่ง ชอบทำตามคำแนะนำ นอกจากนี้ยังมีการวางแผนการเรียน ซึ่งบางคนจะกำหนดและวางแผนการเรียนของตนเองเรียนเป็นตารางแล้วปฏิบัติตามนั้น แต่บางคนก็ทำตามความพอใจ

3. ด้านสภาพสังคม เป็นสภาพสังคมการเรียนที่ผู้เรียนชอบ ได้แก่ การชอบเรียนตามลำพัง เรียนเป็นคู่ หรือจับคู่ปรึกษากับเพื่อน เรียนกับเพื่อนหรืออภิปรายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นหมู่คณะ เรียนกับผู้ใหญ่หรือการมีอำนาจในการศึกษาด้วยตนเองแบบผู้ใหญ่ และความต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบระเบียบแบบแผนที่ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนอยู่เสมอ

4. ด้านสภาพร่างกาย ได้แก่ สมรรถภาพทางกาย ความต้องการอาหาร ความต้องการการพักผ่อน ช่วงเวลาที่ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด และการเคลื่อนไหวขณะเรียน

5. ด้านจิตวิทยา ได้แก่ โลกทัศน์ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ระบบประสาทเกี่ยวกับความชอบหรือการปฏิบัติกรของสมองทั้งสองข้าง เช่น ความถนัดในการใช้สมองซีกซ้ายหรือซีกขวา เป็นต้น บุคลิกลักษณะ เช่น เป็นคนสุขุมรอบคอบหรือหุนหันพลันแล่น เป็นต้น การพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนกับการตัดสินใจแบบทันที

ความเชื่ออำนาจภายในตน (Internal Locus of Control) หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีความเชื่อหรือสิ่งต่าง ๆ ทั้งทางบวกและทางลบที่เกิดขึ้นกับตนเป็นผลที่เกิดมาจากการกระทำของตนเอง โดยเชื่อว่าสิ่งที่เกิดกับตนเองไม่ใช่สิ่งที่เกิดจากความบังเอิญหรือสภาพแวดล้อมในสังคม และเชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งวัดได้จากมาตรวัดที่ได้ปรับปรุงแบบวัดจาก สุภาภรณ์ เพาะบุญ (2546)

จำนวนวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนมาแล้ว (Number of High School English Courses Taken) หมายถึง จำนวนวิชาภาษาอังกฤษทั้งหมดที่นักเรียนเคยเรียนมาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6